

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

2. september 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 409 (Alm. del) af 4. juli 2022 stillet efter ønske fra Rasmus Jarlov (KF)

Spørgsmål

Kan ministeren oplyse udviklingen i antallet af offentligt ansatte i hvert år frem mod 2030, hvis man lader de offentlige udgifter stige svarende til det demografiske træk, sammenlignet med et scenarie, hvor de offentlige udgifter kun stiger som følge af allerede indgåede aftaler?

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at der i Danmark ikke fra centralt hold sættes et særskilt mål for udviklingen i den offentlige beskæftigelse, hverken under denne eller tidligere regeringer. De offentlige serviceudgifter, som består af dels løn til offentligt ansatte (ca. to tredjedele), og dels køb af varer og tjenester fra den private sektor (ca. en tredjedel), prioriteres således i kraft af de offentlige budgetter. Det er som udgangspunkt op til de enkelte statslige, regionale og kommunale institutioner og beslutningstagere, hvordan de får størst muligt udbytte af budgetterne – herunder fordelingen på offentlige lønudgifter og køb fra den private sektor (netto). Udviklingen i den offentlige beskæftigelse frem mod 2030 vil således blandt andet afspejle lokale behov og prioriteringer i den enkelte kommune, region og institution.

Der er dermed heller ikke en enkel sammenhæng mellem realvæksten i det offentlige forbrug og udviklingen i den offentlige beskæftigelse. Sammenhængen mellem det offentlige forbrug og den offentlige beskæftigelse afhænger blandt andet af, hvor stor en del af det offentlige forbrug, der produceres i den offentlige sektor (og dermed af offentligt ansatte), og hvor stor en del, der købes fra private leverandører (og dermed produceres af privat ansatte). Antallet af offentligt ansatte er dermed ikke i sig selv et mål for omfanget eller kvaliteten af den offentlige service.

Det demografiske træk er opgjort til at vokse med omtrent 0,4-0,6 pct. årligt frem mod 2030, *jf. tabel 1*.

Tabel 1**Væksten i det demografiske træk**

Pct.	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vækst i demografisk træk	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6

Anm.: Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget det samlede offentlige forbrug rent mekanisk vil ændre sig som følge af udvikling i befolkningssammensætningen, når det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret. Heri indgår en korrektion for delvis sund aldring idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2026, august 2022 og egne beregninger

Hvis de offentlige serviceudgifter følger det demografiske træk, vil der således som udgangspunkt være plads til en vækst i den offentlige beskæftigelse (målt i timer) svarende til det demografiske træk og tilsvarende en realvækst i varekøbet fra den private sektor svarende til det demografiske træk.

Det vil dog som nævnt være op til de enkelte institutioner mv., hvordan de vil prioritere ressourcerne. Historisk har der været en tendens til, at realvæksten i varekøbet er højere end realvæksten i den offentlige timebeskæftigelse, hvilket blandt andet skal ses i lyset af, at varekøbet bliver relativt billigere som følge af produktivitetsvækst i de brancher, som producerer og sælger varer og tjenester til det offentlige forbrug.

I Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger lægges det beregningsteknisk til grund, at der i den offentlige produktion er et fast forhold mellem udgifterne til offentlig beskæftigelse og offentligt varekøb. Det betyder, at andelen af det offentlige forbrug, der benyttes til aflønning af ansatte (lønsumskvoten) er omtrent uændret over tid. Antagelsen er overordnet på linje med de historiske erfaringer, om end der har været udsving i lønsumskvoten over tid. Almindeligvis betyder antagelserne, at væksten i den offentlige beskæftigelse er ca. 0,5 pct.-point lavere pr. år end realvæksten i det offentlige forbrug¹.

Såfremt det under den beregningstekniske antagelse om uændret lønsumskvoté – og med de aktuelle forudsætninger om den relative udvikling mellem deflatoren for varekøbet i forhold til den offentlige løn – forudsættes, at det offentlige forbrug vokser (realt) svarende til det demografiske træk i 2024-2030, skønnes det beregningsteknisk, at den offentlige beskæftigelse vil aftage fra 2023 til 2030 (med godt 1 pct. eller ca. 11.000 personer), mens realvæksten i købet af varer og tjenester fra det private omvendt vil overstige væksten i det demografiske træk.

¹ I fremskrivningerne er der forudsat en produktivitetsvækst i den private sektor, og dermed falder prisen på de varer og tjenester, som det offentlige køber, relativt til den offentlige løn. Ved en uændret lønsumskvoté vil det indebære en større realvækst i varekøbet og tilsvarende en lavere vækst i den offentlige beskæftigelse set i forhold til væksten i det offentlige forbrug.

Fremskrivningen af den offentlige beskæftigelse afspejler beregningstekniske forudsætninger, og er således ikke udtryk for regeringens politik, eller forventninger hertil.

Væksten i det offentlige forbrug frem mod den mellemfristede planlægningshorisont afspejler regeringens mellemfristede finanspolitiske prioriteter. Det er således ikke muligt at adskille de mellemfristede rammer fra virkningen af politiske aftaler.

Såfremt det forudsættes, at der ingen realvækst er i det offentlige forbrug, skønnes det beregningsteknisk, at den offentlige beskæftigelse vil falde med omtrent 41.000 personer fra 2023 til 2030.

Tabel 2
Beregningsteknisk vækst i den offentlige beskæftigelse, 2023-2030

1.000 personer	Ændring i den offentlige beskæftigelse
Forudsat offentlig forbrugsvækst svarende til demografisk træk	-11
Forudsat nulvækst i det offentlige forbrug	-41

Anm.: Den offentlige beskæftigelse er opgjort inkl. orlovs personer.

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2026, august 2022 og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister